

Regeringens proposition

2002/03:105

Ändringar i lagen om flyttning av fordon i vissa fall, Prop.
m.m. 2002/03:105

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 30 april 2003

Göran Persson

Ulrica Messing
(Näringsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall förtydligas så att det klart framgår att cyklar och andra oregistrerade fordon kan flyttas med stöd av lagens bestämmelser. Vidare föreslås att en markägares möjlighet att begära att ett fordon flyttas utvidgas till att gälla även om markägaren inte har förbjudit parkering eller ställt upp villkor för parkering enligt bestämmelserna i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering. I propositionen gör regeringen bedömningen att inga ändringar bör göras i de nuvarande bestämmelserna i lagen om flyttning av fordon i vissa fall om när äganderätten till ett flyttat fordon övergår till den som har verkställt flyttningen. Slutligen gör regeringen bedömningen att frågan om beslut som fattas med stöd av lagen om flyttning av fordon i vissa fall bör kunna överklagas och i så fall i vilken ordning bör övervägas ytterligare.

I propositionen föreslås vidare en mindre ändring i 6 kap. 7 § yrkesstrafiklagen (1998:490). Genom ändringen återinförs ett ord som av misstag föll bort vid den senaste ändringen av paragrafen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2004.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen (1998:490) ..	8
3	Ärendet och dess beredning.....	9
4	Flyttning av cyklar och andra oregistrerade fordon	9
5	Utökad möjlighet för markägare att begära flyttning	12
6	Kortare tid för övergång av äganderätten.....	17
7	Överklagande.....	18
8	Viss justering i yrkestrafiklagen (1998:490)	21
9	Ikraftträdande och konsekvenser av förslagen	21
10	Författningskommentar	22
10.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.....	22
10.2	Förslaget till lag om ändring i yrkestrafik- lagen (1998:490)	24
Bilaga 1	Rapportens lagförslag	25
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanserna	29
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag	30
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	34
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 april 2003.....	36
	Rättsdatablad.....	37

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2002/03:105

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall,
2. lag om ändring i yrkestrafiklagen (1998:490).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 1, 2, 4–7 och 9 §§ lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I denna lag förstås med fordon: varje anordning som är eller varit försedd med hjul, band eller medar och som inrättats för färd på marken på annat sätt än på skenor,

fordonsvrak: fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid under vilken det har stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som uppenbarligen har ringa eller inget värde.

Vad som sägs i lagen om ägare av fordon gäller, i fråga om fordon som innehas på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år, innehavaren och i fråga om övergivet fordon, den som senast varit ägare.

Föreslagen lydelse

1 §

I denna lag förstås med 1. fordon: varje anordning som är eller *har* varit försedd med hjul, band, medar *eller liknande* och som inrättats *huvudsakligen* för färd på marken på annat sätt än på skenor,

2. *registrerat fordon: fordon som är upptaget i vägtrafikregistret, det militära fordonsregistret eller motsvarande utländska register,*

3. fordonsvrak: fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid under vilken det har stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som uppenbarligen har ringa eller inget värde.

Vad som sägs i lagen om markägare gäller också den som på grund av avtal har rätt att upplåta ett område för parkering eller att förbjuda parkering inom området.

2 §¹

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om rätt för statlig eller kommunal myndighet att flytta fordon i särskilt angivna fall, när det behövs för ordningen och säkerheten i trafiken eller av naturvårdsskäl.

Har ett fordon under minst sju Har ett fordon under minst sju

¹ Senaste lydelse 1984:320.

dygn i följd varit parkerat i strid mot förbud eller villkor, som avses i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, får flyttning ske även om sådana förhållanden som anges i första stycket inte föreligger.

dygn i följd varit parkerat i strid mot *sådant* förbud eller villkor som avses i 1 § lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering *och som har tillkännagetts enligt 3 § samma lag*, får flyttning ske även om sådana förhållanden som anges i första stycket inte föreligger.

Ett registrerat fordon får också flyttas om det varit parkerat på annans mark under minst sju dygn i följd efter det att markägaren underrättat fordonets ägare om att det inte får vara parkerat på platsen. Kan fordonets ägare inte anträffas får fordonet flyttas om det varit uppställt under minst en månad i följd efter det att markägaren påbörjat försök att underrätta fordonsägaren.

Regeringen får överlämna åt en eller flera myndigheter att meddela tillstånd för andra myndigheter att besluta och verkställa flyttning av fordon.

4 §

Flyttning av fordon som inte är fordonsvrak skall utföras så att de inte tillfogas onödig skada.

Flyttning av fordon som inte är fordonsvrak skall utföras så att *fordonen och föremål som hör till dessa* inte tillfogas onödig skada.

När fordon förvaras på särskild uppställningsplats, skall nödvändiga åtgärder vidtas för att de inte skall skadas eller brukas obehörigen under förvaringen.

5 §²

När ett beslut om flyttning har meddelats, skall den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. I fråga om fordon som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år skall även den som har upplåtit nyttjanderätten (uthyraren) underrättas.

När ett beslut om flyttning *av ett registrerat fordon* har meddelats, skall den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. *Detsamma gäller om ett flyttningsbeslut har meddelats avseende ett fordon som inte är registrerat och det genom märkning eller på annat sätt omedelbart framgår vem som är fordonets ägare.* I fråga om fordon som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år skall även den som har upplåtit

² Senaste lydelse 1993:1419.

nyttjanderätten (uthyraren) under-
rättas.

Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, skall den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Myndigheten skall också vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses *påkallade* för att göra underrättelse möjlig.

Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, skall den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. *Om det flyttade fordonet är registrerat skall myndigheten dessutom* vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses *motiverade* för att *underrätta fordonets ägare om flyttningen*.

I fall då ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats, skall underrättelsen enligt första stycket innehålla upplysning om vad som enligt 6 § blir följden om fordonet inte avhämtas inom där angiven tid. Kungörelse enligt andra stycket skall innehålla uppgift om följden enligt 6 § av att ägaren efter där angiven tid fortfarande är okänd.

6 §

Är ägaren av ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats inte känd, när tre månader har förflutit från den dag då kungörelse om flyttningen skedde i enlighet med 5 §, eller har fordonet inte avhämtats inom en månad från det underrättelse som är föreskriven i 5 § delgavs ägaren eller måste ägaren annars anses ha uppgett sin rätt till fordonet, tillfaller det kommunen, om beslutet har verkställts av en kommunal myndighet, och i annat fall staten.

Ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats tillfaller kommunen om beslutet om flyttning har verkställts av en kommunal myndighet och i annat fall staten om

1. ägaren har delgetts sådan underrättelse som avses i 5 § och inte hämtat fordonet inom en månad därefter,

2. ägaren inte har hämtat fordonet inom tre månader efter det att kungörelse skedde enligt 5 §, eller

3. ägaren får anses ha uppgett sin rätt till fordonet.

Fordonsvrak som har flyttats tillfaller omedelbart kommunen eller staten.

7 §³

Ägaren av ett fordon som har flyttats med stöd av denna lag är skyldig att ersätta kostnaden för flyttningen och de övriga åtgärder som vidtagits med stöd av lagen. Ersättningsskyldighet föreligger inte, om ägaren gör sannolikt att fordonet fränhänts honom genom brott.

Vid beräkning av ersättningen skall fordonets värde dras av från kostnaderna om äganderätten har övergått enligt 6 §.

Kostnader, som inte tas ut av ägaren, skall bäras av *statsverket*

Kostnader, som inte tas ut av ägaren, skall bäras av *staten* eller,

³ Senaste lydelse 1984:320.

eller, om flyttningsbeslutet har verkställts av kommunal myndighet, av kommunen. Vid flyttning enligt 2 § andra stycket skall sådana kostnader i stället bäras av den som *påkallat* flyttningen.

Regeringen bemyndigas föreskriva om ytterligare undantag från ersättningskyldigheten.

om flyttningsbeslutet har verkställts av kommunal myndighet, av kommunen. Vid flyttning enligt 2 § andra *eller tredje* stycket skall sådana kostnader i stället bäras av den som *begärt* flyttningen.

9 §

Föremål som finns i ett fordon anses vid tillämpningen av denna lag höra till fordonet. Om ett föremål som finns i ett fordonsvrak inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, behandlas det dock enligt bestämmelserna i lagen (1938:121) om hittegods.

Föremål som finns *på eller* i ett fordon anses vid tillämpningen av denna lag höra till fordonet. Om ett föremål som finns i ett fordonsvrak inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, behandlas det dock enligt bestämmelserna i lagen (1938:121) om hittegods.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2.2 Förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen
(1998:490)

Prop. 2002/03:105

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 7 § yrkestrafiklagen (1998:490) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

7 §¹

En särskild registreringsskylt för ett fordon som anmälts för användning i taxitrafik enligt denna lag och som inte undantagits från skyldigheten att ha taxameter får tas om hand av polisman

1. om fordonet utan tillstånd används i taxitrafik eller om det av annan anledning inte längre finns förutsättningar för att fordonet skall ha en sådan skylt,

2. fordonet är belagt med sådant körförbud som avses i 3 kap. 6 § fordonslagen (2002:574),

2. om fordonet är belagt med sådant körförbud som avses i 3 kap. 6 § fordonslagen (2002:574),

3. om det för fordonet gäller brukandeförbud enligt en föreskrift som meddelats med stöd av lagen (2001:558) om vägtrafikregister eller enligt fordonsskattelagen (1988:327), eller

4. om fordonet saknar föreskriven trafikförsäkring.

Vid ett omhändertagande av registreringsskyltar tillämpas 6 § andra meningen på motsvarande sätt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2002:580.

Genom ett beslut den 1 juli 1999 gav regeringen Vägverket i uppdrag att göra en samlad översyn av bestämmelserna om flyttning av fordon. Enligt beslutet var huvudsyftet med översynen att förenkla, modernisera och effektivisera regelsystemet. Vidare skulle Vägverket särskilt analysera och överväga om cyklar och andra oregistrerade fordon bör omfattas av bestämmelserna.

Vägverket redovisade uppdraget i en rapport den 22 juni 2000. I rapporten lämnar Vägverket förslag till vissa ändringar i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall. Vägverkets lagförslag finns i *bilaga 1*.

Vägverkets rapport har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Näringsdepartementets ärende N2000/5512/TP.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 20 mars 2003 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som finns i *bilaga 3*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*.

Regeringen har i propositionen följt Lagrådets förslag. Lagrådets synpunkter behandlas i avsnitt 4 och 5 samt i författningskommentaren.

I förhållande till förslaget i lagrådsremissen har dessutom vissa språkliga och redaktionella ändringar gjorts i lagtexten.

Efter Lagrådets granskning har ett förslag till lag om ändring i yrkestrafiklagen (1998:490) tillkommit. Förslaget innebär att ordet ”om” läggs till i inledningen av 6 kap. 7 § första stycket 2 yrkestrafiklagen. Ordet föll av misstag bort vid en tidigare ändring av paragrafen. Den föreslagna ändringen är enligt regeringen av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Flyttning av cyklar och andra oregistrerade fordon

Regeringens förslag: Lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall förtydligas så att det klart framgår att cyklar och andra oregistrerade fordon kan flyttas med stöd av lagens bestämmelser. Vidare införs en bestämmelse i lagen som innebär att den myndighet som beslutat att ett sådant fordon skall flyttas skall underrätta fordonets ägare om det genom märkning på fordonet eller på annat sätt omedelbart framgår vem som äger det. I annat fall skall myndigheten kungöra flyttningen genom anslag i sin lokal.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har någon erinran mot förslaget. *Justitieombudsmannen (JO)* pekar på att förutom de i rapporten

föreslagna ändringarna även 4 och 9 §§ lagen om flyttning av fordon i vissa fall bör anpassas till det förtydligande som föreslås om att oregistrerade fordon skall få flyttas med stöd av lagen. Prop. 2002/03:105

Skälen för regeringens förslag

Bör lagen om flyttning av fordon i vissa fall vara tillämplig på cyklar och andra oregistrerade fordon?

I 1 § lagen om flyttning av fordon i vissa fall definieras fordon som varje anordning som är eller varit försedd med hjul, band eller medar och som inrättats för färd på marken på annat sätt än på skenor. Definitionens ordalydelse ger vid handen att cyklar och andra typer av fordon som inte registreras, t.ex. mopeder klass II, omfattas av lagens tillämpningsområde. Trots detta finns det uttalanden i lagens förarbeten som inger tvivel om det verkligen varit lagstiftarens avsikt att cyklar och andra oregistrerade fordon skulle omfattas av lagens bestämmelser. I förarbetena används nämligen begreppet bil i det närmaste som en synonym till det i lagen använda begreppet fordon, se t.ex. prop. 1981/82:65 s. 5 f.

I ett beslut den 29 oktober 1998 har Justitieombudsmannen (JO) prövat en anmälan mot Uppsala kommun angående flyttning av cyklar med tillämpning av lagen om flyttning av fordon i vissa fall. Efter att ha diskuterat om lagen över huvud taget är tillämplig på cyklar och andra oregistrerade fordon kommer JO fram till att så är fallet. Samtidigt konstaterar emellertid JO att det rättsliga utrymmet för flyttning av cyklar i praktiken kan bli obetydligt med hänsyn till utformningen av lagen om flyttning av fordon i vissa fall och den anslutande förordningen. JO pekar på att bl.a. förfarandebestämmelserna i författningarna, såsom att den myndighet som har beslutat om flyttning av ett fordon skall underrätta ägaren om att fordonet har flyttats, är mindre lämpligt utformade med tanke på cyklar.

Av det sagda framgår att det kan diskuteras om det över huvud taget bör vara möjligt att flytta oregistrerade fordon med stöd av lagen om flyttning av fordon i vissa fall. Ofta hittas sådana fordon – framför allt cyklar – under sådana förhållanden att de betraktas som hittegoods och behandlas som sådant med stöd av lagen (1938:121) om hittegoods. Enligt Vägverket har det dock blivit allt vanligare att oregistrerade fordon, främst cyklar, men även mopeder klass II, parkeras så att de utgör ett hinder för andra trafikanter. Detta kan antas vara särskilt vanligt i områden kring järnvägsstationer och andra resecentra. Att det finns ett behov av en möjlighet att flytta även oregistrerade fordon som har parkerats så att de utgör ett hinder framgår dessutom av den enkätundersökning som Vägverket gjort bland samtliga polismyndigheter och 14 kommuner. Av enkäten, som redovisas i Vägverkets rapport, framgår det att av de 9 528 fordon som flyttats med stöd av lagen om flyttning av fordon i vissa fall var 1 549 stycken cyklar.

Mot bakgrund av det nu anförda finner regeringen, i likhet med Vägverket, att lagen om flyttning av fordon i vissa fall även fortsätt-

ningsvis bör möjliggöra flyttning av cyklar och andra oregistrerade fordon och att lagen bör förtydligas så att detta klart framgår. Vidare bör de bestämmelserna som reglerar rutinerna kring ett flyttningsbeslut anpassas så att det blir praktiskt möjligt att flytta oregistrerade fordon med stöd av lagen.

Hur bör reglerna anpassas för att möjliggöra att cyklar och andra oregistrerade fordon flyttas?

Enligt 5 § lagen om flyttning av fordon i vissa fall skall den myndighet som har meddelat ett beslut om flyttning av fordon så snart det kan ske underrätta fordonets ägare om beslutet. Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas skall myndigheten kungöra flyttningen genom anslag i myndighetens lokal. Samtidigt skall myndigheten vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses påkallade för att göra en underrättelse till ägaren möjlig.

Dessa bestämmelser gör att det i praktiken blir svårt att flytta oregistrerade fordon med stöd av lagen, eftersom det normalt saknas uppgift om vem som äger ett sådant fordon. För att möjliggöra att oregistrerade fordon flyttas bör det enligt regeringens mening införas ett system som innebär att ägaren av ett sådant fordon i normalfallet inte skall behöva underrättas personligen om flyttningsbeslutet.

Av 9 § förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall följer att om någon annan myndighet än polismyndigheten beslutat eller verkställt en flyttning så skall denne genast underrätta polismyndigheten. Vägverket har föreslagit ett system som innebär att bestämmelsen i förordningen kompletteras med en skyldighet för den myndighet som meddelar beslut om att flytta ett oregistrerat fordon omedelbart kungöra beslutet genom anslag i myndighetens lokaler.

Den naturliga reaktionen hos den som inte återfinner sitt fordon där det parkerades är att vända sig till polisen. Det av Vägverket föreslagna systemet innebär att ägaren då kan få besked om att fordonet har flyttats. Härtill kan ägaren av fordonet få besked om flyttningen om han eller hon vänder sig till den myndighet som har meddelat beslutet om att flytta fordonet. Ägaren får således två kanaler att erhålla information om flyttningen. Enligt regeringens bedömning torde ägarens möjlighet att få information om flyttningen härigenom vara tillgodosett, utan att dennes rättssäkerhet sätts i fara.

I vissa fall kan det dock genom t.ex. en namnskylt eller liknande på ett oregistrerat fordon klart framgå vem som äger fordonet. I ett sådant fall är det rimligt att den myndighet som fattar beslut om att flytta fordonet underrättar ägaren på samma sätt som i dag sker i fråga om registrerade fordon. En bestämmelse med detta innehåll bör som *Lagrådet* föreslår tas in i 5 § första stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall.

Enligt 4 § första stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall skall flyttning av ett fordon som inte är fordonsvrak utföras så att det inte tillfogas onödig skada. Som påpekas av JO torde denna bestämmelse inte täcka det fallet att en cykel eller en moped är fastlåst i t.ex. en lyktstolpe med en låsanordning som inte kan anses utgöra en del av fordonet. Det

bör därför av bestämmelsen framgå att inte heller till fordonet hörande föremål, t.ex. låsanordningar, får tillfogas onödig skada.

Vidare följer det av 4 § andra stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall att när ett fordon förvaras på en särskild uppställningsplats så skall nödvändiga åtgärder vidtas för att det inte skadas eller brukas obehörigen under förvaringen. Någon motsvarande bestämmelse vid s.k. kort flyttning, dvs. när fordonet flyttas till plats så nära den plats där det anträffades att det lätt kan återfinnas, finns inte. Det torde dock vara uppenbart, utan att det nämns i lagen, att om ett lås brutits för att möjliggöra en kort flyttning det åligger den som flyttat fordonet att vidta åtgärder så att det inte brukas obehörigen. Den omständigheten att lagens bestämmelser anpassas så att oregistrerade fordon kommer att kunna flyttas, medför enligt regeringens bedömning inte att det på sätt JO förordar är motiverat att förtydliga lagen i nu diskuterat hänseende.

Enligt 9 § lagen om flyttning av fordon i vissa fall skall som huvudregel föremål som finns i ett fordon vid tillämpningen av lagen anses höra till fordonet. När det gäller en cykel, eller för den delen även en moped eller motorcykel, kan det naturligtvis finnas föremål i mer eller mindre fast anslutning till fordonet utan att det kan anses utgöra en del av fordonet eller finnas i fordonet. Som exempel kan nämnas ett lås som inte är fast monterat på en cykel och en cykelkorg med eventuellt innehåll som hänger på cykelns styre. Även dessa föremål bör dock omfattas av bestämmelsen i 9 §, som därför bör justeras.

5 Utökad möjlighet för markägare att begära flyttning

Regeringens förslag: En markägare ges möjlighet att begära flyttning av registrerade fordon som har parkerats på dennes mark även om han eller hon inte har förbjudit parkering eller ställt upp villkor för parkering enligt bestämmelserna i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering. Fordonet får dock inte flyttas förrän sju dagar efter det att fordonsägaren underrättats om att parkeringen är mot markägarens vilja. Om fordonsägaren inte kan anträffas får fordonet flyttas först en månad efter det att markägaren påbörjat försök att underrätta fordonets ägare. Om kostnaderna för flyttningen inte kan tas ut av fordonets ägare skall kostnaderna bäras av den som begärt flyttningen.

Rapportens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I rapporten föreslår Vägverket dock att markägarens utökade möjlighet att begära flyttning av ett fordon skall omfatta även oregistrerade fordon.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller har ingen erinran mot det. Några remissinstanser, bl.a. *Svenska parkeringsföreningen* och *Sveriges fastighetsägareförbund*, anser dock att den föreslagna tidsfristen innan fordonet får flyttas är alltför lång i de fall fordonets ägare inte har kunnat anträffas. Enligt några av dessa remissinstanser gäller detta särskilt när fordonet står farligt eller hindrande. *Kammarrätten i Jönköping* ifrågasätter om förslaget tillräckligt

tydligt anger när tidsfristen innan ett fordon får flyttas börjar löpa i det fall ägaren inte nås av en underrättelse om att fordonet är uppställt mot markägarens vilja. När det gäller frågan om vem som skall svara för de kostnader som uppkommer vid en flyttning framför remissinstanserna olika uppfattningar. Några remissinstanser, bl.a. *Österåkers kommun*, tillstyrker förslaget i rapporten, medan andra instanser, bl.a. *Rikspolisstyrelsen* och *Stockholms kommun*, anser att det allmänna bör bära de kostnader som inte kan tas ut av fordonets ägare. Några andra remissinstanser, bl.a. *Svenska kommunförbundet*, menar å sin sida att det bör stå den beslutande myndigheten fritt att ta ut kostnaderna av markägaren eller själv bära dessa. Rikspolisstyrelsen anser att ordet markägare bör bytas ut mot något av begreppen ”fastighetsägare” eller ”den som disponerar marken”.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

I 2 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall anges i vilka fall ett fordon får flyttas med stöd av lagen. I första stycket bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om rätt för statlig eller kommunal myndighet att flytta fordon i särskilt angivna fall, när det behövs för ordningen och säkerheten i trafiken eller av naturvårdsskäl. Sådana föreskrifter har regeringen meddelat i 2 § förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall. I den bestämmelsen finns en lång lista på situationer när ett fordon får flyttas. Gemensamt för de flesta situationer är att fordonet är uppställt i strid med föreskrifter om förbud mot stannade eller parkering. De föreskrifter som avses är bestämmelser om stannade och parkering i trafikförordningen (1998:1276) eller som meddelas med stöd av den förordningen. Endast i ett fåtal situationer får ett fordon flyttas trots att det inte är uppställt i strid mot bestämmelser om stannande och parkering, nämligen om fordonet är ett fordonsvrak eller om det står uppställt så att fara för trafikolyckor uppstår eller hinder uppkommer i trafiken.

Gemensamt för de flesta flyttningssituationer som anges i 2 § förordningen om flyttning av fordon i vissa fall är vidare att fordonet är uppställt på en väg eller på någon annan offentlig plats för vilken det finns föreskrifter om stannande eller parkering. Regelverket om flyttning av fordon lämnar betydligt mindre utrymme för att flytta ett fordon som är uppställt på sådan privat mark där lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering är tillämplig. Förutom om fordonet står uppställt så att fara för trafikolyckor uppstår eller hinder uppkommer eller om fordonet utgör ett fordonsvrak är den enda situationen där detta medges när ett fordon under minst sju dygn i följd varit parkerat i strid mot förbud eller villkor, som avses i lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering, se 2 § andra stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall och 2 § 4 och 5 förordningen om flyttning av fordon i vissa fall.

I 16 § förordningen om flyttning av fordon i vissa fall anges det att beslut om att flytta fordon får meddelas och verkställas av polismyndigheten. Enligt samma bestämmelse får även kommuner som svarar för trafikövervakning enligt lagen (1987:24) om kommunal parkerings-

övervakning i vissa fall meddela beslut om att flytta ett fordon och verkställa beslutet. En sådan kommun kan bl.a. besluta om att ett fordon skall flyttas med stöd av 2 § andra stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall samt därefter verkställa ett sådant beslut. Markägaren kan således inte själv flytta ett fordon, utan får begära att flyttning skall ske hos någon av de behöriga myndigheterna. Denna myndighet har sedan att fatta beslut i frågan och för det fall man beslutar att flytta fordonet även verkställa flyttningen.

Bör markägarens möjlighet att begära flyttning utökas?

Om en markägare varken har förbjudit parkering eller meddelat villkor för parkering finns det i dag ingen möjlighet att med stöd av regelverket om flyttning av fordon i vissa fall flytta ett fordon som ställts upp mot markägarens vilja annat än om fordonet står uppställt så att fara för trafikolyckor uppstår eller hinder i trafiken uppkommer eller fordonet utgör ett fordonsvrak.

Enligt Vägverket är det inte sällan förekommande att ett fordon ställs upp på enskild mark utan markägarens samtycke, men där denne inte har förbjudit parkering eller ställt upp villkor för parkering enligt bestämmelserna i lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering. Vägverket har därför föreslagit att lagen om flyttning av fordon i vissa fall ändras så att den medger att markägaren kan begära att sådana fordon flyttas. Vägverkets förslag har vunnit stöd hos remissinstanserna. Även regeringen ansluter sig till Vägverkets bedömning att möjligheterna för markägare att begära flyttning av fordon bör utökas.

Enligt Vägverkets förslag skall ett fordon få flyttas först sedan ägaren av det underrättats om att fordonet är uppställt mot markägarens vilja, eller i varje fall efter det att markägaren påbörjat sådana underrättelseförsök. Dessa förfaranderegler innebär att det i praktiken blir svårt att flytta oregistrerade fordon med stöd av bestämmelsen. Bestämmelsen bör därför uttryckligen inskränkas till att gälla endast registrerade fordon. Det kan härvid konstateras att oregistrerade fordon, såsom cyklar, ofta torde kunna flyttas med tillämpning av lagen (1938:121) om hittegods i det fall de varit uppställda under en längre tid på enskild mark.

Det är viktigt att den utökade möjlighet för markägare att begära flyttning av fordon som nu föreslås förenas med sådana bestämmelser om när flyttning av ett fordon får ske som tar till vara fordonsägarens rättssäkerhet. En förutsättning för att ett fordon skall få flyttas i den nu aktuella situationen måste naturligtvis vara att fordonets ägare är medveten om att markägaren inte tillåtit parkeringen och därför inte accepterar att fordonet står uppställt på dennes mark. Vägverket har därför föreslagit att flyttning får ske först sedan ägaren har underrättats om att fordonet är uppställt mot markägarens vilja och det efter denna underrättelse förflutit minst sju dagar. Med ett sådant system kommer fordonsägaren enligt Vägverkets bedömning att få en tillräckligt lång tid på sig att själv flytta fordonet innan ett beslut om flyttning får meddelas och flyttningen verkställas. Med hänsyn härtill ansluter sig regeringen till Vägverkets förslag.

Det torde dock förekomma fall där ägaren till ett fordon som är uppställt mot markägarens vilja av olika skäl inte kan anträffas. Som Vägverket konstaterar bör det även i dessa fall vara möjligt för markägaren

att begära att fordonet skall flyttas. För att tillvarata fordonsägarens rätt bör dock tiden från det att markägaren inleder sina försök att underrätta fordonsägaren vara längre än i de fall fordonets ägare nås av markägarens underrättelse. Vägverket har föreslagit att tiden skall vara en månad. Flera remissinstanser anser att detta är en alltför lång tid, särskilt om fordonet står farligt eller hindrande. Sveriges fastighetsägareförbund menar att fordonet bör kunna flyttas redan efter två veckor. Enligt förbundet tillgodoses fordonets ägare genom den skyldighet som finns för den myndighet som har verkställt en flyttning att underrätta fordonsägaren om att fordonet har flyttats.

Vid en avvägning mellan dessa motstående intressen, dvs. fordonsägarens rättsäkerhet å ena sidan och markägarens intresse att inte mot sin vilja behöva ha fordon uppställda på sin mark å den andra, finner regeringen att den av Vägverket föreslagna tidsfristen är rimlig. I det fall markägaren inte lyckas anträffa fordonsägaren bör alltså en månad förflyta innan fordonet får flyttas. Det bör härvid anmärkas att fordon som står uppställda så att fara för trafikolyckor uppstår eller hinder uppkommer i trafiken eller som utgör fordonsvrak redan i dag kan flyttas omedelbart med stöd av 2 § 4 och 5 samt 4 § förordningen om flyttning av fordon i vissa fall.

Vägverket har föreslagit att den månadslånga tidsfristen skall börja löpa när markägaren påbörjar sitt försök att underrätta fordonsägaren. Kammarrätten i Jönköping ställer sig tveksam till om detta ger en tillräckligt tydlig anvisning om vad som avses. Det kan konstateras att de flyttningar av fordon som nu diskuteras sker huvudsakligen i markägarens intresse och därför endast kommer att kunna initieras av denne. Det är därför rimligt att ställa krav på markägaren att i samband med att denne begär att ett fordon skall flyttas visar att alla förutsättningar härför är uppfyllda. Regeringen har för avsikt att, på sätt Umeå tingsrätt föreslagit, komplettera förordningen om flyttning av fordon i vissa fall med en bestämmelse med detta innehåll. En av de förutsättningar som skall vara uppfyllda är alltså att markägaren kan visa att det har förflutit en månad från det att han eller hon inledde sitt försök att underrätta fordonsägaren. Detta kan ske t.ex. genom ett brev som återsänts därför att mottagaren är okänd eller genom ett bevis om att ett brev sänts till fordonsägaren.

Mot den nu angivna bakgrunden anser regeringen att Vägverkets förslag är tillräckligt tydligt för att en ändamålsenlig tillämpning av bestämmelsen skall vara möjlig.

Vem skall bära kostnaderna för fordonsflyttningen?

I 7 § lagen om flyttning av fordon i vissa fall regleras vem som skall stå för de kostnader som uppkommer i samband med att ett fordon flyttas. Enligt huvudregeln skall kostnaderna belasta ägaren av fordonet. Kostnader som inte kan tas ut av ägaren skall bäras av staten, eller om flyttningsbeslutet har verkställts av en kommunal myndighet, av kommunen. Om ett fordon flyttas med stöd av 2 § andra stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall skall dock sådana kostnader som inte kan tas ut av fordonsägaren bäras av den som påkallat att fordonet skall flyttas, dvs. markägaren. Vägverket har föreslagit att samma

bestämmelse skall tillämpas när fordon flyttas med stöd av den utvidgade rätten för markägare att begära att fordon flyttas.

Flera remissinstanser, bl.a. Rikspolisstyrelsen och Stockholms kommun, har ifrågasatt om enskilda markägare som begär att ett fordon skall flyttas över huvud taget bör bära något kostnadsansvar. Enligt dessa remissinstanser är det rimligt att det allmänna står kostnaderna även i dessa fall. Andra remissinstanser, bl.a. Österåkers kommun, anser i likhet med Vägverket att markägaren bör stå kostnaderna när denne har begärt flyttningen. Några remissinstanser, bl.a. Svenska kommunförbundet, menar att den nuvarande bestämmelsen om markägarens kostnadsansvar bör ändras så att den myndighet som har verkställt flyttningen får välja om kostnaden skall bäras av markägaren eller myndigheten.

Enligt regeringens bedömning är det rimligt att markägaren så långt möjligt vet hur en eventuell flyttning av ett fordon kommer att påverka honom eller henne i ekonomiskt avseende. Visserligen kommer markägaren aldrig i förväg att veta om kostnaderna kan komma att tas ut av fordonsägaren, men markägaren bör åtminstone veta vad som händer om detta misslyckas. Mot denna bakgrund anser regeringen inte att den av Svenska kommunförbundet föreslagna ändringen av reglerna bör genomföras. Frågan är då vem som skall stå kostnader som inte kan tas ut av fordonsägaren, markägaren som har begärt flyttningen eller det allmänna.

I samband med att den flyttningsgrund som anges i 2 § andra stycket lagen om flyttning av fordon i vissa fall infördes i lagen diskuterades kostnadsansvaret, se prop. 1983/84:104 s. 29 f. Det föredragande statsrådet anförde då följande.

Jag anser alltså att det är ett allmänt intresse att fordon som har parkerats olovligt på tomtmark kan flyttas. Några skäl att i fråga om beslutanderätt eller rätt att verkställa beslut särbehandla sådana flyttningsfall anser jag därför inte föreligga. Eftersom flyttning från tomtmark emellertid också ofta sker i markägarens intresse menar jag att det allmänna inte med nödvändighet måste stå för sådana flyttningskostnader som inte kan tas ut av fordonsägaren. Om flyttning av ett fordon sker på begäran av en markägare bör denne därför stå de kostnader som inte kan tas ut av fordonsägaren.

Regeringen, som konstaterar att remissinstanserna har olika uppfattning om hur ansvaret för de kostnader som uppkommer när ett fordon flyttas bör fördelas, finner inte anledning att nu göra någon annan bedömning än den som gjordes år 1984.

Bör begreppet markägare användas i lagen om flyttning av fordon i vissa fall?

Vägverket föreslår att begreppet markägare förs in i 2 § lagen om flyttning av fordon i vissa fall. Rikspolisstyrelsen menar att det kan ifrågasättas om inte något av begreppen "fastighetsägare" eller "den som disponerar marken" borde användas i stället för ordet markägare. Enligt Rikspolisstyrelsen är de båda av styrelsen föreslagna begreppen mer precisa än begreppet markägare.

Begreppet markägare förekommer redan i dag i lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering. I förarbetena till den lagen diskuteras den av Rikspolisstyrelsen nu väckta frågan, se prop. 1983/84:104 s. 17 och 38 ff.

Det föredragande statsrådet anför i propositionen att rätten att ta ut kontrollavgift bör tillerkännas den som på grund av äganderätt eller avtal har rätt att förfoga över mark eller byggnader. Dessa personer gavs i det förslag till lag om kontrollavgift vid olovlig parkering som remitterades till Lagrådet den gemensamma beteckningen markägare. Lagrådet föreslog vid sin granskning att beteckningen "markägare" skulle bytas ut mot "fastighetsägare". Enligt Lagrådet svarade den sistnämnda beteckningen bättre mot de fall då parkering sker i parkeringshus eller i annan byggnad. I sin anmälan av Lagrådets yttrande inför regeringen anförde det föredragande statsrådet följande.

Uttrycken markägare och område i det remitterade förslaget syftar på en varierad personkrets och varierade typer av parkeringsytor. Jag anser inte att de av lagrådet föreslagna benämningarna fastighet och fastighetsägare bättre än markägare och område uttrycker vad som åsyftas. Man bör också, enligt min mening, undvika den association till begreppet registerfastighet och fastighetsrätt som ordet "fastighet" otvivelaktigt leder till. Jag kan därför inte biträda lagrådets förslag till byte av terminologi.

Regeringen anslöt sig till föredragandens överväganden.

Det har inte framkommit att användningen av begreppet markägare har vållat något problem vid rättstillämpningen. Regeringen saknar därför även i denna fråga anledning att nu göra någon annan bedömning än den som gjordes i den angivna propositionen.

Bestämmelserna om markägare i lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering gäller enligt 2 § andra stycket också den som på grund av avtal har rätt att upplåta ett område för parkering eller att förbjuda parkering inom området. Som exempel på sådana personer kan nämnas arrendatorer och tomträttshavare, se prop. 1983/84:104 s. 17. För att lagen om flyttning av fordon i vissa fall skall omfatta även dessa personer bör på sätt *Lagrådet* förordar i lagen tas in en bestämmelse motsvarande 2 § andra stycket lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering.

6 Kortare tid för övergång av äganderätten

Regeringens bedömning: Inga ändringar bör göras i de nuvarande bestämmelserna om när äganderätten till ett flyttat fordon övergår till den som har verkställt flyttningen.

Rapportens förslag: I rapporten föreslås att om det flyttade fordonet uppenbart har ett mycket lågt värde och ägaren till det inte har kunnat anträffas skall äganderätten till fordonet övergå till den som har verkställt flyttningen en månad efter det att uppgifter om flyttningen har kungjorts.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna tillstyrker eller har ingen erinran mot att tiden innan äganderätten till ett flyttat fordon övergår förkortas i vissa fall. Några instanser är emellertid tveksamma till förslaget. *Hovrätten för Västra Sverige*, *Stockholms kommun* och *Svenska parkeringsföreningen* menar alla att rekvisitet "mycket lågt värde" kan leda till tolknings- och tillämpningsproblem. Enligt *Stockholms kommun* kommer förslaget inte ge önskat resultat och snarare

komplitera handläggningen än att förenkla den. Både Stockholms kommun och Svenska parkeringsföreningen menar i stället att tiden innan äganderätten övergår bör kunna förkortas för samliga fordon.

Skälen för regeringens bedömning: I 6 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall finns bestämmelser om att fordon som har flyttats till en särskild förvaringsplats under vissa förutsättningar tillfaller kommunen, om flyttningsbeslutet har verkställts av en kommunal myndighet, och i annat fall staten. Beroende på om fordonets ägare är känd eller inte är den tid innan äganderätten övergår olika lång. I det fall ägaren av ett fordon inte är känd övergår äganderätten när tre månader har förflutit från den dag kungörelse om flyttning av fordonet skedde enligt 5 §. Om ägaren är känd övergår i stället äganderätten en månad efter det att ägaren underrättats om flyttningen. Fordonet tillfaller vidare den som har verkställt flyttningen om ägaren får anses ha gett upp sin rätt till fordonet. Ett fordonsvrak som har flyttats tillfaller omedelbart kommunen eller staten.

Vägverket har föreslagit att den tid om tre månader innan äganderätten till ett fordon övergår om fordonets ägare inte är känd skall förkortas till en månad i det fall fordonet uppenbart har ett mycket lågt värde. Som flera remissinstanser har pekat på är rekvisitet ”uppenbart har ett mycket lågt värde” vagt och öppet för tolkning. Detta kan leda till tillämpningsproblem för de myndigheter som verkställer flyttningsbesluten. Det kan inte heller uteslutas att de olika myndigheterna gör olika bedömning av rekvisitet och att en praxis som inte är enhetlig för hela landet därför växer fram. Detta bör enligt regeringen undvikas. Med hänsyn härtill anser regeringen att Vägverkets förslag i denna del inte bör genomföras. Regeringen är av rättssäkerhetsskäl inte heller beredd att föreslå en generell förkortning av tiden innan äganderätten övergår i de fall fordonets ägare inte har kunnat underrättas om flyttningen.

7 Överklagande

Regeringens bedömning: Frågan om beslut enligt lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall bör kunna överklagas, och i så fall i vilken ordning, bör övervägas ytterligare.

Rapportens förslag: I rapporten diskuteras inte frågan om det bör införas en möjlighet att överklaga beslut enligt lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Remissinstanserna: *Justitieombudsmannen (JO)* ifrågasätter om inte en möjlighet till överprövning – i enkel form – av beslut som fattas med stöd av lagen om flyttning av fordon i vissa fall bör införas. *Kammarrätten i Jönköping* anser att beslut om flyttning av fordon bör kunna bli föremål för prövning i domstol inte endast genom att talan förs i allmän domstol om skadestånd. Övriga remissinstanser har inte berört frågan om överklagande.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt 10 § lagen om flyttning av fordon i vissa fall får beslut enligt lagen eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen inte överklagas. Vägverket har i rapporten

inte föreslagit några ändringar i möjligheten att överklaga och inte heller närmare diskuterat överklagandeförbudet.

Under remissbehandlingen av Vägverkets rapport har två remissinstanser – Justitieombudsmannen (JO) och Kammarrätten i Jönköping – väckt frågan om det inte bör vara möjligt att överklaga i vart fall vissa beslut som fattas med stöd av reglerna om flyttning av fordon.

JO menar att det av rättssäkerhetsskäl bör införas någon slags möjlighet till överprövning i enklare form. Enligt JO torde av effektivitetsskäl en överprövning i allmänhet inte komma i fråga på det sättet att ett överklagande skulle få hindra beslutets verkställande. JO anser därför att rätten till överklagande skulle kunna knytas till fordonsägarens skyldighet att ersätta kostnaden för flyttning m.m.

Kammarrätten i Jönköping motiverar sitt ställningstagande med att det följer av Sveriges åtaganden enligt artikel 6.1 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna att beslut om flyttning av fordon måste kunna bli föremål för domstols prövning på annat sätt än att fordonsägaren för talan om skadestånd i allmän domstol.

Redan 1967 års lag om flyttning av fordon i vissa fall innehöll ett överklagandeförbud. Detta förbud fördes år 1982 över till den nuvarande lagen. I förarbetena till 1967 års lag diskuteras frågan om beslut enligt lagen bör få överklagas. Med anledning av att flera remissinstanser ansåg att det borde vara möjligt att anföra besvär över beslut som fattas med stöd av lagen anförde den föredragande departementschefen följande (prop. 1967:107 s. 47):

Besvärsrätten måste enligt min mening anses sakna praktisk betydelse när det gäller möjligheterna för en fordonsägare att förekomma flyttning. För att syftet med lagen skall tillgodoses måste flyttning som är omedelbart påkallad kunna ske utan hinder av anförda besvär. När verkställigheten kan uppskjutas, bör ägaren, om det kan ske, beredas tillfälle att själv flytta fordonet. En erinran om detta torde få tas in i tillämpningsföreskrifterna.

Den enskildes intresse av att kunna få ett beslut om flyttning prövat måste därför praktiskt sett begränsa sig till frågor om skadestånd eller om skyldighet för myndighet att utan ersättning för flyttningskostnad utlämna ett fordon, som förvaras på särskild uppställningsplats. Frågor om skadestånd bör inte avgöras i administrativ ordning. Detsamma gäller i fråga om skyldigheten att betala flyttningskostnader och kostnadernas storlek.

Jag ansluter mig därför till förslaget i promemorian och förordar, att talan i administrativ väg inte skall få föras mot beslut enligt lagen.

Även i förarbetena till 1982 års lag berörs frågan om överklagande. Vid lagrådsbehandlingen av regeringens förslag till lag om flyttning av fordon i vissa fall anförde Lagrådet att om regeringen avsåg att ett överklagandeförbud skulle gälla även enligt den nya lagen, ett sådant förbud borde tas in i lagen (se prop. 1981/82:65 s. 14). Med anledning av Lagrådets påpekande fördes den nuvarande 10 § in i lagen om flyttning av fordon i vissa fall.

Det bör inledningsvis anmärkas att det trots överklagandeförbudet finns flera möjligheter för fordonsägaren att få beslut som fattas med stöd av bestämmelserna om flyttning av fordon prövade av domstol. Detta kan ske genom att han eller hon väcker talan vid allmän domstol mot den myndighet som beslutat om flyttningen med yrkande om skadestånds-

ersättning. Sådan talan har varit föremål för domstols prövning, se bl.a. Stockholms tingsrätts mål T 480/78 och T 860/78. Vidare kan fordonsägaren föra talan vid allmän domstol om att få tillbaka fordonet. I samband med en sådan talan kan ägaren dessutom begära ett interimistiskt beslut om att fordonet inte får säljas. Slutligen kan fordonets ägare åstadkomma en domstolsprövning av skyldigheten att ersätta kostnaderna för flyttningen. Ett beslut om ersättningsskyldigheten utgör ingen exekutionstitel, varför den som har rätt till ersättningen måste väcka talan vid domstol med yrkande om att tillerkännas ersättningen för det fall ägaren vägrar att betala.

Sammantaget finner regeringen att de möjligheter till domstolsprövning som står till buds uppfyller de krav som artikel 6.1 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna ställer. Trots detta kan det finnas anledning att närmare överväga om några av dessa beslut bör kunna överklagas.

I likhet med JO och i enlighet med departementschefens tidigare citerade resonemang i prop. 1967:107 konstaterar regeringen att effektivitetsskäl talar mot att införa en möjlighet att överklaga ett beslut om flyttning av fordon med den verkan att överklagandet hindrar verkställighet. Man skulle dock med förebild i annan lagstiftning kunna tänka sig att det fanns en möjlighet att överklaga ett beslut om flyttning av fordon, men att detta beslut inte skulle hindra verkställighet. Ett sådant system skulle dock knappast stärka fordonsägarnas rättssäkerhet. När överklagandet väl prövas torde nämligen fordonet i de allra flesta fall redan vara flyttat.

Däremot kan det som JO anför finnas anledning att överväga en möjlighet för fordonsägaren att överklaga skyldigheten enligt 7 § lagen om flyttning av fordon i vissa fall att ersätta kostnaden för flyttningen av ett fordon m.fl. kostnader. JO föreslår att den myndighet som flyttat fordonet på invändning från fordonsägaren om att förutsättningar för flyttning inte förelegat skulle vara skyldig att meddela ett beslut i ersättningsfrågan. Detta beslut skulle sedan enligt JO:s förslag kunna överklagas hos t.ex. allmän förvaltningsdomstol eller polismyndighet.

Regeringen konstaterar för sin del att det är långt ifrån självklart hur en överklagandeordning bör konstrueras och att en rad faktorer måste beaktas för att finna en lämplig ordning. Som exempel kan nämnas att en ordning för överklagande bör samordnas med den ordning som gäller för överprövning av felparkeringsavgifter enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift. Enligt 2 § förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall krävs det nämligen i de flesta fall att ett fordon är uppställt i strid med föreskrifter om stannande eller parkering för att det skall få flyttas. Det innebär att det inte är ovanligt att ett fordon åsatts en eller flera felparkeringsanmärkningar innan det flyttas. Om man har två olika ordningar för prövningen av överklagande av beslut enligt lagen om flyttning av fordon i vissa fall och av felparkeringsavgifter finns risken för att två olika instanser prövar samma grundläggande fråga, dvs. om fordonet har varit uppställt i strid med en föreskrift om stannande eller parkering. Detta skapar en risk för att instanserna kommer till olika slut. Ett sådant system bör naturligtvis så långt möjligt undvikas. Bilden kompliceras dessutom av att Polisverksamhetsutredningen i sitt delbetänkande Polisverksamhet i förändring (SOU 2002:70) har föreslagit

att ordningen för överprövning av felparkeringsavgifter modifieras. Det förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Prop. 2002/03:105

Sammanfattningsvis är frågan om överklagande så komplicerad att den enligt regeringens bedömning behöver utredas vidare. Denna omständighet bör dock inte förhindra att de förslag regeringen nu tagit upp i propositionen genomförs.

8 Viss justering i yrkestrafiklagen (1998:490)

<p>Regeringens förslag: I 6 kap. 7 § yrkestrafiklagen (1998:490) läggs ordet ”om” till i inledningen av första stycket andra punkten.</p>
--

Skälen för regeringens förslag: Vid den ändring av 6 kap. 7 § yrkestrafiklagen som gjordes i samband med att den nya fordonslagen (2002:574) beslutades föll av misstag ordet ”om” bort i inledningen av första stycket 2 (se prop. 2001/02:130, bet. 2001/02:TU13, rskr. 2001/02:80 och SFS 2002:580). Regeringen föreslår att detta misstag nu rättas till.

9 Ikraftträdande och konsekvenser av förslagen

Ikraftträdande

De föreslagna lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Med beaktande av tiden för riksdagsbehandlingen av förslagen bör ändringarna lämpligen träda i kraft den 1 januari 2004.

Konsekvenser av förslagen

I denna proposition föreslås bl.a. att lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall förtydligas så att det klart framgår att cyklar och andra oregistrerade fordon kan flyttas med stöd av lagens bestämmelser. Vidare föreslås att vissa av lagens bestämmelser anpassas till att vissa fordon som kan flyttas inte är registrerade, varför dess ägare normalt inte är känd för den som verkställer flyttningen. Det är inte osannolikt att dessa förtydliganden leder till att antalet fordon som flyttas med stöd av lagen ökar. Även den utökade möjligheten för markägare att begära flyttning som föreslås kan leda till att fler fordon än i dag kommer att flyttas. Eftersom i första hand fordonsägaren eller den som har begärt flyttningen skall ersätta kostnaden för flyttningen och övriga åtgärder som vidtagits med stöd av lagen om flyttning av fordon i vissa fall kommer det ökade antalet fordon som flyttas inte att leda till ökade kostnader för de myndigheter som verkställer flyttningarna.

10.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall

1 §

I *första stycket* har det införts en definition av begreppet registrerat fordon. Denna definition, som skiljer sig något från den definition av registrerat fordon som finns i förordningen (2001:651) om vägtrafikdefinitioner, är nödvändig när särskilda regler för oregistrerade fordon införs i lagen, se avsnitt 4. Vidare har definitionen av begreppet fordon anpassats till definitionen av samma begrepp i den lydelse av 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner som träder i kraft den 1 maj 2003 (se SFS 2002:583). I övrigt har vissa redaktionella ändringar gjorts i första stycket i syfte att öka läsbarheten av bestämmelsen.

Bestämmelsen i *tredje stycket*, som tagits in i lagen på inrådan av *Lagrådet*, är ny och är föranledd av att begreppet markägare införs i lagen, se avsnitt 5. Bestämmelsen motsvarar den bestämmelse som finns i 2 § andra stycket lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering. Som exempel på personer som omfattas av bestämmelsen kan nämnas arrendatorer och tomträttshavare, se prop. 1983/84:104 s. 17. Angående tolkningen av begreppet markägare, se kommentaren till 2 §.

2 §

I *andra stycket* har det i förtydligande syfte införts en hänvisning till de relevanta paragraferna i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering. Detta innebär dock ingen ändring i sak.

Tredje stycket är nytt och innehåller en bestämmelse som ger en markägare möjlighet att begära flyttning av ett registrerat fordon även om han eller hon inte har förbjudit parkering eller ställt upp villkor för parkering enligt bestämmelserna i lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 5. I det avsnittet diskuteras även begreppet markägare. Begreppet har här samma innebörd som i lagen om kontrollavgift vid olovlig parkering. Se vidare kommentaren till 1 §. Det bör anmärkas att den nya bestämmelsen inte hindrar att markägaren ansöker om handräckning enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning i syfte att fordonet flyttas.

Den nya bestämmelsen i tredje stycket är begränsad till att avse registrerade fordon. Oregistrerade fordon, t.ex. cyklar, som står uppställda på markägarens mark mot dennes vilja kan i många fall efter en viss tid flyttas med stöd av lagen (1938:121) om hittegoods.

För att ett fordon skall få flyttas med stöd av den nya bestämmelsen skall markägaren så långt möjligt försöka att underrätta fordonets ägare om att det inte får vara parkerat på platsen. Regeringen avser att komplettera förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall med en bestämmelse om att markägaren i samband med att han eller hon begär att fordonet skall flyttas är skyldig att visa att samtliga förutsättningar för en flyttning är uppfyllda. Markägaren måste alltså visa att for-

donets ägare underrättats om att fordonet inte får vara parkerat på platsen eller, i det fall fordonets ägare inte har kunnat anträffas, när markägaren påbörjade försöken med att underrätta fordonsägaren. Att fordonsägaren underrättats kan visas t.ex. genom ett mottagningsbevis. I det fall markägaren skall visa när han eller hon påbörjat försöken att underrätta fordonsägaren kan det ske genom t.ex. ett brev ställt till ägarens adress enligt vägtrafikregistret som har återsänts på grund av att adressaten är okänd. En annan möjlighet att visa detta är någon form av bevis om att ett brev sänts till fordonets ägare.

4 §

Ändringen i paragrafen är föranledd av att särskilda regler för oregistrerade fordon införs i lagen, se avsnitt 4. Av tillägget i första stycket framgår att även föremål som hör till ett fordon, t.ex. ett lås som inte är fast monterat på en cykel, inte får tillfogas onödig skada när fordonet flyttas. Bestämmelsen hindrar inte att t.ex. ett lås som låser fast en cykel vid en lyktstolpe bryts om det är enda möjligheten att lossa cykeln från stolpen.

5 §

Ändringarna i paragrafen, som har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag, är föranledda av att särskilda regler för oregistrerade fordon införs i lagen, se avsnitt 4. Enligt den nya bestämmelsen i *andra meningen i första stycket* skall den myndighet som meddelat ett beslut om att flytta ett oregistrerat fordon underrätta ägaren om det genom märkning eller på annat sätt omedelbart framgår vem som äger fordonet. Eftersom det omedelbart skall framgå vem som äger fordonet för att en underrättelseskyldighet skall inträda krävs det att märkningen etc. är tydlig och klart framgår vid en snabb kontroll av fordonet. Bestämmelsen skall tillämpas även om märkningen inte finns på själva fordonet utan på t.ex. fordonets last.

6 §

För att öka läsbarheten av paragrafen har de olika bestämmelserna angivits i punktform. I sak är bestämmelsen oförändrad.

7 §

Ändringen innebär dels att ordet ”statsverket” har bytts ut mot ”staten”, dels ett tillägg med anledning av att markägarens möjligheter att begära flyttning av fordon utökas. Det sistnämnda tillägget innebär att sådana kostnader för flyttningen som inte kan tas ut av fordonets ägare skall bäras av markägaren. Bestämmelsen behandlas i avsnitt 5.

9 §

Med anledning av att särskilda regler för flyttning av oregistrerade fordon, i praktiken mopeder klass II och cyklar, införs i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall har det i paragrafen lagts till att även föremål som finns på ett fordon vid tillämpningen av lagen skall anses höra till fordonet. Som exempel på sådana föremål kan nämnas ett lås som inte är fast monterat på en cykel och en cykelkorg med eventuellt innehåll som hänger på cykelns styre. Bestämmelsen, som har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag, behandlas i avsnitt 4.

10.2 Förslaget till lag om ändring i yrkestrafiklagen
(1998:490)

Prop. 2002/03:105

Ändringen innebär att ordet ”om” har lagts till i inledningen av 6 kap. 7 § första stycket 2.

Förslag till lag om ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall

Häri genom föreskrivs att 1, 2, 5–7 och 9 §§ lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

I denna lag förstås med fordon: varje anordning som är eller varit försedd med hjul, band eller medar och som inrättats för färd på marken på annat sätt än på skenor,

fordonsvrak: fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid under vilken det har stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som uppenbarligen har ringa eller inget värde.

I denna lag förstås med

1. fordon: varje anordning som är eller har varit försedd med hjul, band eller medar och som inrättats för färd på marken på annat sätt än på skenor,

2. registrerat fordon: fordon som är upptaget i bilregistret, det militära fordonsregistret eller motsvarande utländska register

3. fordonsvrak: fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid under vilken det har stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som uppenbarligen har ringa eller inget värde.

Vad som sägs i lagen om ägare av fordon gäller, i fråga om fordon som innehas på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år, innehavaren och i fråga om övergivet fordon, den som senast varit ägare.

2 §

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om rätt för statlig eller kommunal myndighet att flytta fordon i särskilt angivna fall, när det behövs för ordningen och säkerheten i trafiken eller av naturvårdsskäl.

Har ett fordon under minst sju dygn i följd varit parkerat i strid mot förbud eller villkor, som avses i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, får flyttning ske även om sådana förhållanden som anges i första

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om rätt för statlig eller kommunal myndighet att flytta fordon i särskilt angivna fall, när det behövs för ordningen och säkerheten i trafiken eller av miljövårdsskäl.

Har ett fordon under minst sju dygn i följd varit parkerat i strid mot *sådant* förbud eller villkor, som avses i 1 § och som har tillkännagivits enligt 3 § lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, får flyttning ske

stycket inte föreligger.

även om sådana förhållanden som anges i första stycket inte föreligger.

Prop. 2002/03:105
Bilaga 1

Fordon får också flyttas i andra fall än som anges i andra stycket, om det varit parkerat på annans mark under minst sju dygn i följd efter det att fordonets ägare underrättats av markägaren om att fordonet inte får vara parkerat på platsen. Kan fordonet ägare inte anträffas får flyttning ske om fordonet varit uppställt under minst en månad i följd efter det att markägaren påbörjat försöken med att underrätta fordonsägaren.

Regeringen får överlämna åt en eller flera myndigheter att meddela tillstånd för andra myndigheter att besluta och verkställa flyttning av fordon.

5 §

När ett beslut om flyttning har meddelats, skall den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. I fråga om fordon som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år skall även den som har upplåtit nyttjanderätten (uthyraren) underrättas.

Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, skall den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Myndigheten skall också vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses påkallade för att göra underrättelse möjlig.

I fall då ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats, skall underrättelsen enligt första stycket innehålla upplysning om vad som enligt 6 § blir följderna om fordonet inte avhämtas inom där angiven tid. Kungörelse enligt andra stycket skall innehålla uppgift om följderna enligt 6 § av att ägaren efter där angiven tid fortfarande är okänd.

När ett beslut om flyttning av registrerat fordon har meddelats, skall den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. I fråga om fordon som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år skall även den som har upplåtit nyttjanderätten (uthyraren) underrättas.

Om ett fordon som inte är registrerat eller om ett registrerat fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, skall den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Myndigheten skall också vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses påkallade för att göra underrättelse till ägare av registrerat fordon möjlig.

6 §

Är ägaren av ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats inte känd, när tre månader har förflutit från den dag då kungörelse om flyttningen skedde i enlighet med 5 §, eller har fordonet inte avhämtats inom en månad från det underrättelse som är föreskriven i 5 § delgavs ägaren eller måste ägaren annars anses ha uppgett sin rätt till fordonet, tillfaller det kommunen, om beslutet har verkställts av en kommunal myndighet, och i annat fall staten.

Fordon som förvaras på särskild uppställningsplats tillfaller kommunen om beslutet om flyttning har verkställts av en kommunal myndighet och i annat fall staten om

1. Ägaren av ett registrerat fordon har underrättats om flyttningen och inte hämtat fordonet inom en månad efter det att underrättelsen delgavs ägaren

2. Ägaren av ett registrerat fordon inte har kunnat anträffas och tre månader förflutit sedan den dag då kungörelse skedde enligt 5 §. Har fordonet uppenbart ett mycket lågt värde, utan att vara fordonsvrak, är tidsgränsen en månad.

3. Ägaren av fordon som inte är registrerat inte har hämtat fordonet inom tre månader efter det att kungörelse skedde enligt 5 §, eller

4. Ägaren uppenbart får anses ha uppgett sin rätt till fordonet

Fordonsvrak som har flyttats tillfaller omedelbart kommunen eller staten.

7 §

Ägaren av ett fordon som har flyttats med stöd av denna lag är skyldig att ersätta kostnaden för flyttningen och de övriga åtgärder som vidtagits med stöd av lagen. Ersättningsskyldighet föreligger inte, om ägaren gör sannolikt att fordonet frånhänts honom genom brott.

Vid beräkning av ersättningen skall fordonets värderas av från kostnaderna om äganderätten har övergått enligt 6 §.

Kostnader, som inte tas ut av ägaren, skall bäras av statsverket eller, om flyttningsbeslutet har verkställts av kommunal myndighet, av kommunen. Vid flyttning enligt 2 § andra stycket skall sådana kostnader i stället bäras av den som påkallat flyttningen.

Kostnader, som inte tas ut av ägaren, skall bäras av statsverket eller, om flyttningsbeslutet har verkställts av kommunal myndighet, av kommunen. Vid flyttning enligt 2 § andra och tredje styckena skall sådana kostnader i stället bäras av den som påkallat flyttningen.

Regeringen bemyndigas föreskriva om ytterligare undantag från ersättningsskyldigheten.

9 §

Föremål som finns i ett fordon anses vid tillämpningen av denna

Föremål som finns i ett fordon anses vid tillämpningen av denna

lag höra till fordonet. Om ett föremål som finns i ett fordonsvrak inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, behandlas det dock enligt bestämmelserna i lagen (1938:121) om hittegods.

lag höra till fordonet. Om ett föremål som finns i ett fordonsvrak inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, behandlas det dock enligt bestämmelserna i lagen (1938:121) om hittegods. *I denna lag finns också bestämmelser som kan tillämpas på upphittade, ore-gistrerade fordon.*

Prop. 2002/03:105
Bilaga 1

Förteckning över remissinstanserna

Prop. 2002/03:105
Bilaga 2

Följande remissinstanser har yttrat sig över Vägverkets rapport av uppdraget att göra en samlad översyn av bestämmelserna om flyttning av fordon. Justitieombudsmannen (JO), Hovrätten för Västra Sverige, Umeå tingsrätt, Kammarrätten i Jönköping, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Naturvårdsverket, Stockholms kommun, Malmö kommun, Österåkers kommun, Fagersta kommun, Bollnäs kommun, Svenska kommunförbundet, Motormännens riksförbund, Svenska parkeringsföreningen, Sveriges fastighetsägareförbund, Svenska vatten- och avloppsverksföreningen och Sveriges bilskrotares riksförbund.

Göteborgs kommun, Cykelfrämjandet, Svenska transportarbetareförbundet, Svenska åkeriförbundet, Stockholms stads parkerings aktieföretag, Sveriges privata parkeringsövervakningsföretag, Försäkringsförbundet och RFV Svenska renhållningsverksföreningen har inte inkommit med något remissyttrande.

Förutom av remissinstanserna har yttrande avgivits av Trafikteknik Bengt Wilde AB.

Förslag till lag om ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 1, 2, 4–7 och 9 §§ lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

I denna lag förstås med fordon: varje anordning som är eller varit försedd med hjul, band eller medar och som inrättats för färd på marken på annat sätt än på skenor,

fordonsvrak: fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid under vilken det har stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som uppenbarligen har ringa eller inget värde.

Vad som sägs i lagen om ägare av fordon gäller, i fråga om fordon som innehas på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år, innehavaren och i fråga om övergivet fordon, den som senast varit ägare.

*Föreslagen lydelse***1 §**

I denna lag förstås med
1. fordon: varje anordning som är eller har varit försedd med hjul, band, medar eller liknande och som inrättats huvudsakligen för färd på marken på annat sätt än på skenor,

2. registrerat fordon: fordon som är upptaget i vägtrafikregistret, det militära fordonsregistret eller motsvarande utländska register,

3. fordonsvrak: fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid under vilken det har stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som uppenbarligen har ringa eller inget värde.

2 §¹

Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om rätt för statlig eller kommunal myndighet att flytta fordon i särskilt angivna fall, när det behövs för ordningen och säkerheten i trafiken eller av naturvårdsskäl.

Har ett fordon under minst sju dygn i följd varit parkerat i strid mot förbud eller villkor, som avses i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, får flyttning ske även om sådana förhållanden som anges i första stycket inte föreligger.

Har ett fordon under minst sju dygn i följd varit parkerat i strid mot *sådant* förbud eller villkor, som avses i *1 §* lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering *och som har tillkännagivits enligt 3 § samma lag*, får flyttning ske även om sådana för-

¹ Senaste lydelse 1984:320.

hållanden som anges i första stycket inte föreligger.

Ett registrerat fordon får också flyttas om det varit parkerat på annans mark under minst sju dygn i följd efter det att markägaren underrättat fordonets ägare om att det inte får vara parkerat på platsen. Kan fordonets ägare inte anträffas får fordonet flyttas om det varit uppställt under minst en månad i följd efter det att markägaren påbörjat försök att underrätta fordonsägaren.

Regeringen får överlämna åt en eller flera myndigheter att meddela tillstånd för andra myndigheter att besluta och verkställa flyttning av fordon.

4 §

Flyttning av fordon som inte är fordonsvrak skall utföras så att de inte tillfogas onödig skada.

Flyttning av fordon som inte är fordonsvrak skall utföras så att fordonen *och föremål som hör till dessa* inte tillfogas onödig skada.

När fordon förvaras på särskild uppställningsplats, skall nödvändiga åtgärder vidtas för att de inte skall skadas eller brukas obehörigen under förvaringen.

5 §²

När ett beslut om flyttning har meddelats, skall den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. I fråga om fordon som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år skall även den som har upplåtit nyttjanderätten (uthyraren) underrättas.

När ett beslut om flyttning *av ett registrerat fordon* har meddelats, skall den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. I fråga om fordon som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år skall även den som har upplåtit nyttjanderätten (uthyraren) underrättas.

Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, skall den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. Myndigheten skall också vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses *påkallade* för att göra underrättelse möjlig.

Om ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats och ägaren inte har kunnat anträffas, skall den myndighet som verkställt flyttningen kungöra den genom anslag i myndighetens lokal. *Om det flyttade fordonet är registrerat skall myndigheten dessutom* vidta de fortsatta undersökningar och åtgärder som kan anses *motiverade* för att *underrätta fordonets ägare*

² Senaste lydelse 1993:1419.

om flyttningen.

I fall då ett fordon har flyttats till en särskild uppställningsplats, skall underrättelsen enligt första stycket innehålla upplysning om vad som enligt 6 § blir följden om fordonet inte avhämtas inom där angiven tid. Kungörelse enligt andra stycket skall innehålla uppgift om följden enligt 6 § av att ägaren efter där angiven tid fortfarande är okänd.

6 §

Är ägaren av ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats inte känd, när tre månader har förflutit från den dag då kungörelse om flyttningen skedde i enlighet med 5 §, eller har fordonet inte avhämtats inom en månad från det underrättelse som är föreskriven i 5 § delgavs ägaren eller måste ägaren annars anses ha uppgett sin rätt till fordonet, tillfaller det kommunen, om beslutet har verkställts av en kommunal myndighet, och i annat fall staten.

Ett fordon som förvaras på en särskild uppställningsplats tillfaller kommunen om beslutet om flyttning har verkställts av en kommunal myndighet och i annat fall staten om

1. ägaren av ett registrerat fordon har delgivits underrättelse om flyttningen och inte hämtat fordonet inom en månad därefter,

2. ägaren av ett registrerat fordon inte har kunnat anträffas och tre månader förflutit sedan den dag då kungörelse skedde enligt 5 §,

3. ägaren av ett fordon som inte är registrerat inte har hämtat fordonet inom tre månader efter det att kungörelse skedde enligt 5 §, eller

4. ägaren får anses ha uppgett sin rätt till fordonet.

Fordonsvrak som har flyttats tillfaller omedelbart kommunen eller staten.

7 §³

Ägaren av ett fordon som har flyttats med stöd av denna lag är skyldig att ersätta kostnaden för flyttningen och de övriga åtgärder som vidtagits med stöd av lagen. Ersättningskyldighet föreligger inte, om ägaren gör sannolikt att fordonet frånhänts honom genom brott.

Vid beräkning av ersättningen skall fordonets värde dras av från kostnaderna om äganderätten har övergått enligt 6 §.

Kostnader, som inte tas ut av ägaren, skall bäras av *statsverket* eller, om flyttningsbeslutet har verkställts av kommunal myndighet, av kommunen. Vid flyttning enligt 2 § andra stycket skall sådana kostnader i stället bäras av den som *påkallat* flyttningen.

Kostnader, som inte tas ut av ägaren, skall bäras av *staten* eller, om flyttningsbeslutet har verkställts av kommunal myndighet, av kommunen. Vid flyttning enligt 2 § andra och tredje styckena skall sådana kostnader i stället bäras av den som *begärt* flyttningen.

³ Senaste lydelse 1984:320.

9 §

Föremål som finns i ett fordon anses vid tillämpningen av denna lag höra till fordonet. Om ett föremål som finns i ett fordonsvrak inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, behandlas det dock enligt bestämmelserna i lagen (1938:121) om hittegods.

Föremål som finns *på eller* i ett fordon anses vid tillämpningen av denna lag höra till fordonet. Om ett föremål som finns i ett fordonsvrak inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet, behandlas det dock enligt bestämmelserna i lagen (1938:121) om hittegods. *I den lagen finns också bestämmelser som kan tillämpas på upphittade, oregistrerade fordon.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2003-03-26

Närvarande: f.d. regeringsrådet Karl-Ingvar Rundqvist, regeringsrådet Marianne Eliason, justitierådet Severin Blomstrand.

Enligt en lagrådsremiss den 20 mars 2003 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Fredrik Ahlén.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

1 §

Genom lagrådsremissens förslag införs begreppet ”markägare” i lagen (se förslaget till nytt tredje stycke i 2 §). Vid föredragningen har upp-givits att begreppet avses ha samma innebörd i denna lag som det har i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering. I kontrollavgiftslagen finns en bestämmelse (2 § andra stycket) av innebörd att bestämmelserna i den lagen om markägare gäller också den som på grund av avtal har rätt att upplåta ett område för parkering eller att förbjuda parkering inom området. Lagrådet förordar att en motsvarande bestämmelse tas in i den nu aktuella lagen, lämpligen som ett nytt sista stycke i 1 §.

5 §

I paragrafens första stycke föreskrivs enligt gällande lydelse att en myndighet som har meddelat ett beslut om flyttning av fordon så snart det kan ske skall underrätta fordonets ägare och, i vissa fall, även en ut-hyrare av fordonet. Stycket föreslås i remissen ändrat så att underrättelse-skyldigheten begränsas till att omfatta fall där flyttningsbeslutet avser ett registrerat fordon. I författningskommentaren anmärks att bestämmelsen i första meningen av andra stycket – vilken ålägger den myndighet som verkställt flyttning till en särskild uppställningsplats att på visst sätt kun-göra flyttningen när ägaren inte har kunnat anträffas – inte är begränsad till registrerade fordon. Därvid framhålls att om det t.ex. genom en namnskylt på ett oregistrerat fordon framgår vem som äger det, den myndighet som har flyttat fordonet till en särskild uppställningsplats måste försöka nå ägaren med en underrättelse om att fordonet har flyttats; först därefter skall flyttningen kungöras.

Enligt Lagrådets mening kan det inte av den föreslagna lydelsen av para-grafen utläsas att en underrättelseskyldighet skall anses föreligga i den situation med ett oregistrerat fordon som berörs i författnings-kommentaren. Snarare leder den tillämnade ändringen till motsatt slut-sats. Ett klargörande i lagtexten synes därför önskvärt. Detta skulle

kunna ske t.ex. genom att underrättelseskyldigheten vid meddelande av flyttningsbeslut görs något vidare än vad remissförslaget innebär och därmed täcker in även vissa fall där fråga är om ett oregistrerat fordon. En kompletterande bestämmelse härom skulle kunna tas in som en andra mening i första stycket, varvid stycket förslagsvis skulle ges följande lydelse:

”När ett beslut om flyttning av ett registrerat fordon har meddelats, skall den myndighet som meddelat beslutet underrätta ägaren så snart det kan ske. Detsamma gäller om ett flyttningsbeslut har meddelats avseende ett fordon som inte är registrerat och det genom märkning eller på annat sätt omedelbart framgår vem som är fordonets ägare. I fråga om fordon som innehas med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år skall även den som har upplåtit nyttjanderätten (uthyraren) underrättas.”

9 §

I paragrafen i dess gällande lydelse finns i första meningen en regel om att föremål som finns i ett fordon vid tillämpningen av lagen anses höra till fordonet. I andra meningen finns ett undantag från den regeln innebärande att ett föremål som finns i ett fordonsvrak och som inte har varit avsett att stadigvarande brukas i fordonet skall behandlas enligt bestämmelserna i lagen (1938:121) om hittegods. I remissen föreslås en utvidgning av regeln i första meningen. Samtidigt införs en ny tredje mening som innehåller en upplysning om att det i lagen om hittegods också finns bestämmelser som kan tillämpas på upphittade, oregistrerade fordon. Eftersom denna regel inte ger någon anvisning om när respektive lag skall tillämpas framstår den enligt Lagrådets mening som tämligen meningslös; utformningen är möjligen också missvisande. Lagrådet förordar att hänvisningen utgår.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 april 2003

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Winberg, Ulvskog, Lindh, Östros, Messing, Engqvist, Lövdén, Ringholm, Bodström, Karlsson J. O., Karlsson H., Nykvist, Nuder, Johansson, Hallengren, Björklund

Föredragande: statsrådet Messing

Regeringen beslutar proposition 2002/03:105 Ändringar i lagen om flyttning av fordon i vissa fall, m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Lag om ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall	2 och 7 §	
